

A Kúria

mint felülvizsgálati bíróság

í t é l e t e

Gfv.VII.30.227/2020/4.

A tanács tagjai:

Dr. Farkas Attila a tanács elnöke

Dr. Csőke Andrea előadó bíró

Dr. Dzsula Marianna bíró

A felperes: ..

A felperes jogi képviselője: Dr. Orosz János ügyvéd cím

Az alperes: ...

Az eljárás tárgya: kártérítés

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős végzés száma:

Szegedi Ítélőtábla Gf.III.30.252/2019/4.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Kecskeméti Törvényszék 7.G.20.785/2018/101.

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: a felperes

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak – felhívásra – 3.500.000 (hárommillió-ötszázezer) Ft felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes kizárólagos tulajdonosa volt a K L P és Kereskedelmi Zrt.-nek (továbbiakban: társaság) és a K. Kereskedelmi Kft.-nek, valamint 96,67%-os mértékű tulajdonosa a M. Ingatlanforgalmazó és Szolgáltató Kft.-nek. A három gazdálkodó szervezetet cégcsoportként működtette.

[2] A három gazdálkodó szervezet mint cégcsoport pénzforgalmi számláinak többségét az alperes jogelődjénél, a F. Takarékszövetkezetnél vezették, és az alperes jogelődje látta el a cégcsoport hitelezését is.

[3] A társaság tevékenységi köre jövedéki engedélyhez kötött szeszes italok, üdítőitalok gyártása, palackozása, forgalmazása volt, mely tevékenységet a M. Kft. tulajdonát képező ingatlanon végezte. A jövedéki engedélyes tevékenység működésének alapfeltétele volt az évente megújítandó adóraktári engedély, melynek megújításához az adóraktári engedélyhez szükséges pénzügyi biztosíték érvényességének lejártát legalább 60 nappal megelőzően érvényes újabb pénzügyi biztosítékot kellett a vámhatósághoz benyújtani.

[4] Az illetékes adóhatóság 2013. május 7-én kelt levelében felhívta a társaság figyelmét arra, hogy a jövedéki biztosítékként a G. Biztosító Zrt. által nyújtott biztosítói kötelezvény érvényessége 2013. augusztus 7-én lejár. Tájékoztatást adott arról, hogy mi lehet a jövedéki biztosíték tárgya és felhívta a társaságot az adóraktári engedély visszavonása terhével arra, hogy a biztosítói kötelezvény meghosszabbítását legkésőbb 2013. június 8. napjáig eredeti

biztosítói kötelezvény benyújtásával igazolja oly módon, hogy annak kizárólagos kedvezményezettjeként az adóhatóság kerüljön megnevezésre.

[5] 2013. június 5-én érkezett meg a társasághoz a G. Biztosító Zrt. újabb biztosítási ajánlata, mely a 2013. augusztus 8.- október 7. közötti időszakra 71 millió Ft-ra, a 2013. október 8.- 2014. augusztus 7. közötti időszakra 51 millió Ft-ra nyújtott volna biztosítói kötelezvényt, azonban ehhez a biztosító 30 millió Ft tekintetében fedezeti bankgaranciát kért.

[6] Az adóaktári engedély biztosítékának érvényessége meghosszabbításra került, 2013. október 7-ig a G. Biztosító Zrt. által nyújtott 71 millió Ft értékű kötelezvény szolgált biztosítékként. Ehhez 2013. június 11-én „Fedezeti garancia biztosítói kötelezvény kibocsátásához” megnevezésű viszontgarancia szerződés (a továbbiakban: viszontgarancia szerződés) jött létre a társaság és az alperes jogelődje között 51/8-2/10/13 szám alatt, amelynek tárgya a G. Biztosító Zrt. részére 30 millió forintig fedezeti garancia biztosítása volt 2013. augusztus 8-tól október 7-ig.

[7] A társaság 2013. június 11-én a NAV Észak-budapesti Vám és Pénzügyőri Igazgatóságától kérte a jövedéki biztosíték csökkentését 40 millió Ft-ra.

[8] A társaság 2013. július 10-én kelt levelében, melynek tárgyaként „módosítási kérelmet” jelölt meg, az alperes jogelődjétől a 2013. június 11-én kiadott 30 millió Ft értékű bankgarancia módosítását kérte oly módon, hogy annak kedvezményezettjeként a NAV Észak-budapesti Vám- és Pénzügyőri Igazgatósága kerüljön megjelölésre és a lejárati időpontja 2014. október 8. legyen. A levelet 2013. augusztus 14-én érkezett az alperes jogelődje.

[9] A társaság 2013. augusztus 2-án kelt, az alperes jogelődjénél 2013. augusztus 5-én érkezett kérelmében előadta, hogy a jövedéki garanciát legkésőbb 2013. augusztus 7-ig be kell mutatnia. A G. Zrt.-től az ajánlatot megkapta, a NAV felé ők fogják nyújtani a csökkentett 46 millió Ft összegű garanciát. Az ajánlat alapján a társaság az alperes jogelődjétől 30 millió Ft-ról viszontgaranciát kért 2014. augusztus 8-tól 60 napig, melyhez az alperes jogelődje biztosít 21.200.000 Ft-ot, míg a társaság a már letétbe helyezett 9 millió Ft-ot.

[10] Az alperes jogelődje tájékoztatta a társaság könyvelőjét, hogy milyen iratokra van szüksége a döntéshez, és közölte, hogy a bankgaranciát 2013. augusztus 7-ig nem tudja biztosítani.

[11] A NAV 2013. augusztus 9-én kelt végzésében az adóaktári engedélyhez felajánlott jövedéki biztosíték összegét 46.902.117 Ft-ban határozta meg. A társaság kérte a G. Zrt.-t, hogy biztosítson 47 millió Ft-os garanciát a társaság részére.

[12] Az alperes jogelődje 2013. augusztus 14-én kelt iratában – utalva a 2013. július 10-én kelt bankgarancia módosítási kérelemre – tájékoztatta a társaságot, hogy a bankgarancia módosítás iránti kérelmének elbírálása folyamatban van, a döntés várhatóan 2013. augusztus 23. napjáig meg fog születni, mely szerint a bankgarancia lejárata 2014. október 7. napjára

módosítják. A levél tartalmazta, hogy a nyilatkozat nem minősül az alperes jogelődje részéről kötelezettségvállalásnak.

[13] A társaság 2013. augusztus 15-én kelt és az alperes jogelődjénél 2013. augusztus 27-én iktatott hiteligénylése 19.4. pontjában bankgarancia nyújtását kérte, céljaként jövedéki biztosítékot, a garancia típusaként viszontgaranciát, összegeként 30 millió Ft-ot jelölt meg azzal, hogy a hatályba lépés ideje 2013. augusztus 8., lejáratát 2014. augusztus 7., kedvezményezettje a G. Biztosító Zrt. A szükséges iratok teljes mértékben 2013. szeptember 9-én kerültek benyújtásra.

[14] Az alperes jogelődjének az igazgatósága 2013. szeptember 9-én a kérelmet jóváhagyta, a Szövetkezeti Hitelintézetek Integrációs Szervezete (SZHISZ) az ügyletet 2013. szeptember 12-én jóváhagyta. Még ezen a napon kötötte meg a társaság és az alperes jogelődje a bankgarancia szerződést jövedéki fizetési kötelezettség biztosítására, melyben a bankgarancia összege 30 millió Ft, érvényességi ideje 2013. október 8-tól 2014. október 7-ig került meghatározásra, kedvezményezettje a NAV Észak-budapesti Vám- és Pénzügyőri Igazgatósága, a szerződés száma: 92/8-2/10/13. Ugyanezen a napon az alperes jogelődje kiadta a bankgarancia nyilatkozatot, a társaság pedig 17 millió Ft-ot befizetett a NAV-hoz jövedéki biztosítékként.

[15] Miután a társaság a jogszabályban biztosított határidő alatt az adóaktári engedélyét megújítani nem tudta, a pénzügyi biztosítékot a rendelkezésére álló határidő alatt nem nyújtotta be, a NAV VPOP illetékes főigazgatósága 2013. szeptember 6. napján a társaság engedélyét bevonta, ezzel együtt a gyártást, pálinkafőzést, palackozást engedély hiányában megtiltotta. A társaság 2013. október 6-án minden tevékenységét megszüntette.

[16] A NAV 2013. augusztus 27-én 26.001.000 Ft-ot és szeptember 18-án 20.900.000 Ft-ot érvényesített a G. Biztosító Zrt.-vel szemben a biztosítói kötelezvény alapján, a Zrt. pedig az alperes jogelődjével szemben érvényesítette a bankgaranciát.

[17] A társasággal szemben 2013. augusztus 1-jén benyújtott felszámolási kérelem alapján a felszámolás 2014. március 12-én megindult.

[18] A M. Kft. és az alperes jogelődje között 2013. október 4-én egy szerződés csomag keretében „Megállapodás hitel-ingatlan cseréjéről” elnevezésű szerződés jött létre, melyben a társaság és az alperes jogelődje között létrejött kölcsönszerződésekből fennálló tartozások összegét is rendezni kívánták oly módon, hogy a M. Kft. ingatlanát az alperes jogelődje megszerzi. A M. Kft. az alperes jogelődje ellen a Kecskeméti Törvényszéken 7.G.20.740/2014. számon indított perben kérte a szerződés érvénytelenségének megállapítását. A jogerős Gf.III.30.239/2016/4. számú ítéletben a Szegedi Ítéltábla a szerződés érvénytelenségének okát kiküszöbölte és a szerződést érvényessé nyilvánította.

A felperes keresete, az alperes ellenkérelme

[19] A felperes keresetében kérte az alperes jogelődjének kötelezését 150 millió Ft kár és ennek 2013. november 24-től számított késedelmi kamatai megfizetésére, keresete jogalapjaként a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 339. § (1) bekezdését, valamint 355. § (1)-(2) és (4) bekezdését jelölve meg.

[20] Állította, hogy 2013. július 10-én írásban kezdeményezte az alperes jogelődjénél a szükséges éves bankgarancia megújítását, melynek kiadására az alperes ígéretet tett, azonban csak az engedély lejáratát után, 2013. augusztus 14-én közölte, hogy a garanciát augusztus 23-ával tudja kiadni, majd ezen a napon újabb levelet küldött, hogy erre szeptember 20-án kerül sor. Az alperes a minden feltételre kiterjedő megfelelő bankgaranciát 2013. szeptember 26-án bocsátotta a társaság rendelkezésére, mely mulasztás miatt a társaság engedélyét visszavonták, és a gyártást, pálinkafőzést, palackozást engedély hiányában megtiltották, a tevékenységet meg kellett szüntetnie.

[21] Az alperes jogelődjének semmivel nem igazolható rendkívül hosszadalmas késedelmre és abból következően az adóaktári engedély visszavonása, a gazdasági tevékenység leállása rövid időn belül likviditási problémákat okozott a társaság működésében, melynek következtében fizetési kötelezettségeit akadozva, késedelmesen tudta teljesíteni, néhány üzleti partnere felszámolási eljárást kezdeményezett ellene. Az engedély megújításának végleges megghiúsulása oda vezetett, hogy a társaság felszámolását elrendelték.

[22] A második bankgarancia szerződés (92/8-2/10/13) tekintetében állította az alperes késedelmét. A bankgarancia szerződés megkötése érdekében előadása szerint megtette az intézkedéseket 2013. július 10-én kelt levelében annak érdekében, hogy az adóaktári engedély megújítása körében azt a NAV-nak be tudja nyújtani. Az alperes jogelődje az első bankgarancia szerződésből tudott arról, hogy a társaság tevékenysége adóaktári engedélyhez kötött és a szerződés alapján garancianyújtásai kötelezettsége áll fenn. Az alperes jogelődje által a bankgaranciára vonatkozó két ígervény 2013. augusztus 14-én és augusztus 23-án került kiadásra. Az alperes jogelődje ennek kapcsán megszegte az rPtk. szerinti általános együttműködési és tájékoztatási kötelezettségét, valamint saját üzletszabályzatát.

[23] A felperes a kár összegét 150 millió Ft-ban jelölte meg azzal, hogy kára a vagyonában bekövetkező értékcsökkenés és az elmaradt vagyoni előny. A társaság a vagyona részét képezte, a társaság tevékenységének megszüntetésével, az adóaktári engedély elvesztésével és a felszámolás alá kerüléssel a felperes vagyonában következett be értékcsökkenés, továbbá elmaradt munkabérét is igényelte.

[24] Az alperes ellenkérelmében kérte elsődlegesen a per megszüntetését, mert álláspontja szerint a felperes perbeli legitimációval nem rendelkezik, nem igazolta, hogy a társaság felszámolásával ok-okozati összefüggésben magánszemélyként kára keletkezett. Érdemben is kérte a kereset elutasítását.

Az első- és a másodfokú bíróság határozata

[25] Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. Az indokolásban kifejtette, nem róható fel az alperes jogelődjének az, hogy az adóraktári engedély meghosszabbításához szükséges pénzügyi biztosíték nem állt rendelkezésre a meghatározott időben. Nem szegte meg az együttműködési kötelezettségét sem.

[26] A felperes fellebbezése alapján eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[27] Az indokolásában a felperes perbeli legitimációjával kapcsolatban megjegyezte, hogy ha a cégérték valamely károkozó magatartás folytán csökken, úgy a társaság tagjai a vagyonukban (üzletrészükből) bekövetkezett értékcsökkenés miatti igényt érvényesíthetnek a károkozóval szemben a szerződésen kívüli kártérítés szabályai szerint. A felperes érvényesíthette a társaság tevékenységének megszűnése miatt elmaradt munkabére miatti kárát is az rPtk. 339. § (1) bekezdése alapján.

[28] Rámutatott, hogy a M. Kft. és az alperesi jogelőd közötti szerződés érvénytelensége iránti perben hozott ítélet – a felek és a perekben érvényesített keresetek különbözősége miatt – nem eredményezett res iudicatát [rPp. 229. § (1) bekezdés], ezért nem sértett jogszabályt az elsőfokú bíróság, amikor a hivatkozott per elsőfokú bírósági ítéletének indokolásában megállapított tényeket a jelen eljárásban nem vette figyelembe.

[29] Hangsúlyozta, hogy a viszontgarancia szerződésnek nincs köze a társaság lejáró adóraktári engedélye meghosszabbításához szükséges pénzügyi garanciához.

[30] Nem vitás, hogy a társaság a teljeskörű, érdemi elbírálásra alkalmas bankgarancia kérelmét 2013. augusztus 27-én nyújtotta be az alperes jogelődjéhez. A társaság tudott arról, hogy az alperes jogelődje csak a hiánytalan kérelmet tudja elbírálni, erről az alperes jogelődje külön tájékoztatta is a társaságot. A felperes sem vitatta, hogy a teljes hitelkérelmét 2013. augusztus 27-én terjesztette elő az alperes jogelődjénél. Nem vitatott, hogy legkésőbb 2013. augusztus 8-ig a biztosítékot a VPOP-hez elő kellett volna terjesztetni, hogy az adóraktári engedélyt a társaság megkapja. Mindezekből következően a társaság ezen időpontot követően előterjesztett hiánytalan kérelme miatt a jövőbeni törvény által meghatározott határidőn belül az adóraktári engedély kiadásához szükséges garancia meglétét nem lehetett igazolni, ezért az alperes jogelődjének a késedelme nem állapítható meg. Fogalmilag kizárt ugyanis, hogy a társaság 2013. augusztus 27-i kérelmét ezen határidő előtt elbírálja. Ezért annak nincs jelentősége, hogy a társaság 2013. július 10-én kelt levele ténylegesen mikor érkezett az alperes jogelődjéhez, mert a hiánytalan, elbírálásra alkalmas kérelem csak ezt követően – 2013. augusztus 27-én – került benyújtásra.

[31] A tájékoztatási és együttműködési kötelezettség megsértése körében kifejtette, hogy a 2013. július 10-én kelt, az alperes jogelődjénél augusztus 14-én érkeztetett levél tárgya módosítási kérelem volt a társaság részéről, az a 2013. június 11-én kiadott 30 millió Ft összegű viszontgarancia módosítását kérte akként, hogy abban kedvezményezettként a NAV kerüljön megjelölésre. Ebből következően ez a levél – függetlenül attól, hogy mikor érkezett az alpereshez – nem a 2013. augusztus 8. napján esedékes újabb bankgaranciához szükséges bankgarancia iránti kérelem volt, hanem a viszontgaranciához kapcsolódó módosítási kérelem.

[32] Rámutatott, hogy ha a társaság 2013. július 10-én be is adta volna a kérelmét – ahogyan arra a felperes hivatkozott – annak tartalma eltért a 2013. augusztus 2-i levéltől, mert ebben nem bankgaranciát, hanem viszontgaranciát kért, hasonlóan az augusztus 27-én beadott hiteligénylőben is. A viszontgarancia nem a jövedéki engedély megadásához kapcsolódott, nem annak volt a feltétele, hanem a G. Biztosító Zrt. igényelte. A viszontgarancia 2013. augusztus 8. utáni megadása ezért nem eredményezhette volna a jövedéki engedély elvesztését. Szeptember 12-én az alperes jogelődje már bankgaranciát adott ki a társaság részére a NAV felé, azonban arra nincs adat, hogy a 2013. augusztus 27-én beadott kérelmet mikor módosították. Ennek nincs jelentősége, mert 2013. augusztus 8-ig kellett volna igazolnia a társaságnak a bankgarancia meglétét.

[33] Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes az alperes (az alperesi jogelőd) – kereseti kérelemben megjelölt – jogellenes károkozó magatartását nem bizonyította, és e feltétel hiányában a kártérítés további törvényi feltételeinek vizsgálata szükségtelen volt.

Felülvizsgálati kérelem

[34] A felperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen kérte – tartalma szerint – a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását oly módon, hogy a Kúria a felperes keresetének megfelelően kötelezze kártérítés, valamint a perköltség megfizetésére az alperest. Másodlagosan kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését – szükség esetén az elsőfokú ítéletre is kiterjedően – és a másodfokú, illetve szükség esetén az elsőfokú bíróság új eljárásra és újabb határozat hozatalára utasítását.

[35] Állította, hogy a jogerős ítélet sérti az rPtk. 339. § (1) bekezdését és 359. § (1) bekezdését. Hivatkozott arra – megsértett jogszabályhely megjelölése nélkül –, hogy a bizonyítékok mérlegelése jogszabályellenes, iratellenes és kirívóan logikátlan volt.

[36] A jogerős ítélet tévesen állította, hogy a M. Kft.-vel kapcsolatos per nem függ össze a jelen perrel, hiszen a tényállásuk is összefügg, ezért ugyanazon tényállás vonatkozásában nem juthat ugyanaz a bírói tanács eltérő álláspontra.

[37] A viszontgaranciát tartalmazó szerződés és ahhoz kapcsolódó iratanyag alapján állítható, hogy az alperes tudomással bírt a megújításra nyitva álló határidőről, ahogyan arról is, hogy a felperes milyen feltételekkel tud szerződést kötni.

[38] Téves és iratellenes az a megállapítás a jogerős ítéletben, hogy az érdemi elbírálásra alkalmas hitelkérelmét (bankgarancia kérelmét) 2013. augusztus 27-én nyújtotta be a társaság az alperes jogelődjéhez, melyhez a 2013. augusztus 26-án kiadott nullás NAV igazolást is csatolta. A másodfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a felperes azon előadását, hogy ez a kérelme egy teljesen más jogviszonyra vonatkozott. Tévesen vont tehát le azon következtetést a bíróság, hogy nincs jelentősége a felperes 2013. július 10. napi kérelmének, hiszen ez alapozta meg később a társaság részére késedelmesen nyújtott bankgaranciát.

[39] A másodfokú bíróság összemosta az előterjesztett kérelmeket, figyelmen kívül hagyta a kérelmek és hozzájárulások közötti ellentmondásokat. Állította, hogy a becsatolt e-mailezés más jogviszonyra vonatkozott, mint a támadott szerződés.

[40] Hangsúlyozta, hogy a 2013. július 10-i kérelem bankgaranciára irányult, míg az augusztus 2-i viszontgaranciára.

[41] Kifejtette, hogy az alperes jogelődje által 2013. augusztus 14-én kiadott igazolás arról szól, hogy a módosítási kérelem bírálata folyamatban van, abban nincs arra vonatkozó utalás, hogy nem teljes kérelmet nyújtott be. Ha az alperes jogelődje csak a teljes, érdemi elbírálásra alkalmas kérelmet tudja elbírálni, hogyan fogadhatta be azt 2013. július 10-én, és ezt augusztus 14-én hogyan tudta igazolni.

[42] Állította, hogy az alperes jogelődje nem azokat az iratokat csatolta, amelyek az adott ügylethez kapcsolódnak, szándékosan igyekezett félrevezetni a bíróságot.

[43] A valóságban a NAV 47 millió Ft-ban határozta meg a jövedéki biztosíték összegét, amelyre vonatkozóan több konstrukció is szóba került, a társaság az alperesen felül több helyről is kért ajánlatot a bankgaranciára, köztük a G.B. Zrt-től. „Végül a tényleges hiteligénylés az alperesnél került előterjesztésre (a felperes továbbra is fenntartja, hogy 2013. július 10-én vagy az azt követő néhány napon belül), amelynek elbírálása alatt felmerült az ötlet, hogy esetlegesen gyorsabban elintézhető lenne a bankgarancia oly módon, hogy az alperes csupán biztosítéki célú viszontgaranciát nyújt 30 millió Ft erejéig, 9 millió Ft-ot a társaság helyez letétbe, a 46 millió Ft-os bankgaranciát pedig a G.B. Zrt. biztosította volna.” A csatolt hiteligénylő lap erre a konstrukcióra vonatkozik, mely alapján nem jött létre szerződés.

[44] Az SZHISZ iratok közötti hitel-előterjesztés szerint a NAV csökkentette a biztosítékot 47 millió Ft-ra, melyhez a társaság továbbra is kérte a 30 millió Ft garancia kiadását a NAV felé, azzal, hogy a fennmaradó 17 millió Ft-ot a társaság biztosítja a NAV letéti számláján. A 2013. július 10-i kérelem és az előterjesztés egy az egyben megegyezik. Ebből következően vitathatatlanul a felperesi 2013. július 10. napi kérelem képezi az alperes által 2013. szeptember 5-én kelt előterjesztés alapját. Ez a kérelem képezte tehát a bankgarancia szerződés alapját, ezért a másodfokú bíróság jogszabályellenesen mérlegelte a bizonyítékokat. Szó sem volt augusztus 27-i kérelem módosításról. A társaság tehát nem késlekedett, az alperes jogelődje járt el jogellenesen.

[45] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtott be.

A Kúria döntése és jogi indokai

[46] A Kúria a jogerős ítéletet a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (rPp.) 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta.

[47] Előrebocsátja a Kúria, hogy a felülvizsgálati eljárás nem a per folytatása, a felülvizsgálat az rPp. 270. § (2) és (3) bekezdésében megnevezett jogerős határozatok ellen jogszabálysértésre alapítottan igénybe vehető rendkívüli perorvoslat.

[48] A felülvizsgálat alapjául szolgáló jogszabálysértés anyagi és eljárási jogszabálysértés egyaránt lehet, az eljárási szabályok megsértése azonban az rPp. 275. § (3) és (4) bekezdése értelmében csak akkor adhat alapot a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, ha lényegesen kihatott az ügy érdemi elbírálására.

[49] Mindezeknek megfelelően a felülvizsgálati kérelem előterjesztője kérelmében a jogszabálysértés megjelölése körében arra hivatkozhat, hogy valamely, az ügy érdemi elbírálására lényegesen kiható eljárási szabály megsértésére került sor, illetőleg a döntés meghozatala során nem a megfelelő anyagi jogszabályt alkalmazták vagy az egyébként irányadó anyagi jogi szabályt tévesen értelmezték.

[50] Jogszabálysértést jelent a megalapozatlanság is, ha az eljáró bíróságok a tényállást kellően nem tárták fel, noha a felek a szükséges bizonyítást felajánlották, illetőleg a bizonyítási indítványok előterjesztése azért maradt el, mert a felek előzőleg a bizonyítandó tények és a bizonyítási teher körében nem kaptak az rPp. 3. § (3) bekezdésének megfelelő tájékoztatást, vagy e vonatkozásban téves tájékoztatást kaptak. A felülvizsgálat alapjául szolgálhat, tehát jogszabálysértést eredményez a megalapozatlanság abban az esetben is, ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás a lefolytatott bizonyítás anyagától eltér, iratellenes, illetőleg ha a bíróság a bizonyítékok egybevetése és értékelése során kirívóan okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó következtetésre jutott. A bizonyítékok okszerű mérlegelése azonban felülvizsgálattal nem támadható. A Kúria következetes gyakorlata szerint a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt, eltérő értékelésére (ún. felülmérlegelésére) nem kerülhet sor. Nem hivatkozhat a jogszabálysértés megjelölése körében a felülvizsgálati kérelem előterjesztője új tényekre, illetve olyan kérdésekre sem, amelyekkel az ügyben eljáró bíróságok erre irányuló kérelem hiányában a perben nem foglalkozhattak.

[51] A felülvizsgálati kérelemnek az rPp. 272. § (2) bekezdésében felsorolt tartalmi kellékekkel kell rendelkeznie. Ezek a támadott határozat, a jogszabálysértés és azzal összhangban a megsértett jogszabályhely megjelölése, a jogorvoslati kérelem indokainak ismertetése és a Kúria döntésére irányuló határozott kérelem. Az rPp. 272. § (1) és (2) bekezdései értelmében – miként azokat az 1/2016. (II. 15.) PK vélemény értelmezte – a jogerős ítélet több rendelkezését támadó, avagy több egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozó felülvizsgálati kérelemnek valamennyi hivatkozás tekintetében rendelkeznie kell a törvényben meghatározott, egymással szoros logikai és perjogi kapcsolatban álló kötelező tartalmi kellékekkel, ellenkező esetben a tartalmilag fogyatékos felülvizsgálati kérelmet – vonatkozó részében – a Kúria nem vizsgálhatja érdemben. A tartalmilag hiányos perorvoslati kérelem nem korrigálható utóbb, sem hiánypótlás elrendelésével, sem a felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél kiegészítő nyilatkozatával.

[52] A felülvizsgálati kérelemnek a kötelező tartalmi, egyben fogalmi elemekkel a benyújtására nyitva álló hatvannapos határidőn belül kell rendelkeznie. A felülvizsgálati kérelmet az rPp. 273. § (5) bekezdése értelmében a felülvizsgálati határidő elteltét követően

nem lehet megváltoztatni, így újabb, a határidőben benyújtott kérelemben nem szereplő jogszabálysértésekre hivatkozásokkal sem lehet kiegészíteni azt.

[53] Az rPp. 272. §-át 2012. szeptember 1-jei hatállyal módosító, az igazságügyi és közigazgatási tárgyú törvények módosításáról szóló 2012. évi CXVII. törvény 9. §-a és 17. §-a eredményeként a 2012. október 31-e után jogerőre emelkedett határozatok ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmek kötelező tartalmi eleme – egyebek mellett – a megsértett jogszabályhely megjelölése, amelyet – az 1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. pontjához fűzött indokolásból kitűnően – konkrétan, a jogforrás, a paragrafusszám, az esetleges bekezdések és pontok számának megadásával kell meghatározni. Követelmény továbbá az is, hogy az így megjelölt jogszabályhely megfeleljen a jogszabálysértés szöveges körülírásának.

[54] Az rPp. 272. § (3) bekezdése értelmében egyedül akkor térhet el a Kúria a felülvizsgálati kérelemben tévesen megjelölt konkrét jogszabályhelyektől az állított jogszabálysértések vizsgálata során, ha e körben nyilvánvaló, azonosítható elírás történt, vagyis, ha a jogszabálysértés tényének megfelelő szöveges előadása alapján meg lehet állapítani, hogy a kérelem előterjesztője a kérelemben tévesen írtak helyett milyen jogszabályhely megsértésére kívánt valójában hivatkozni. Jelen ügyben e szabály alkalmazására nem volt mód.

[55] A felperes felülvizsgálati kérelmében megsértett jogszabályhelyként az rPtk. 339. § (1) bekezdését és 359. § (1) bekezdését jelölte meg. Ténylegesen azonban kérelmében nem csupán ezeknek az anyagi jogi szabályoknak a nem megfelelő alkalmazását sérelmezte, hanem emellett a felülvizsgálati kérelem nagyobb részében a tényállás megállapítását, a bizonyítékok mérlegelését támadta, vagyis eljárási jogszabálysértésre is hivatkozott. Ez utóbbi hivatkozásához kapcsolódóan azonban nem jelölte meg a szerinte megsértett konkrét jogszabályhelyet. A Kúria ezért a tényállás megállapítása, a bizonyítékok mérlegelése körében a jogerős ítélet jogszerűségét az rPp. 272. § (2) bekezdésének alkalmazásával kapcsolatban kifejtettekből következően nem vizsgálhatta.

[56] Az érdemben vizsgálható jogszabálysértésre hivatkozások közül az rPtk. 359. § (1) bekezdésével kapcsolatban a Kúria rámutat, hogy ez a szabály az általános kártérítés alkalmazásának feltételeiről rendelkezik. Az ügyben eljáró bíróságok azonban a jogellenes károkozó magatartás hiányára tekintettel az alperesi jogelőd kártérítési felelősségét sem látták megállapíthatónak, így a kártérítés mértékének vizsgálata fel sem merült. A jogerős ítélet ezért az rPtk. 359. § (1) bekezdését nem sértheti.

[57] A kártérítési felelősség általános szabályának, az rPtk. 339. § (1) bekezdésének értelmezése körében pedig az eljáró bíróságok nem követtek el jogszabálysértést. Helyes az az álláspontjuk is, hogy a kártérítési felelősség megállapításának több együttes feltétele van, amelyek bármelyikének hiánya kizárja a kártérítési felelősséget. Így ha jogellenes károkozó magatartás nem következett be, a felelősség további tényállási elemeinek vizsgálata valóban szükségtelen.

[58] A Kúria kiemeli, hogy a bankgaranciával biztosított szerződés hatályban léte alatt a kiadott bankgarancia „módosítására” egyoldalúan nincs lehetőség. Az adott esetben a társaság által a 2013. július 10-én kelt levéllel „módosítani” kívánt bankgarancia arra szolgált, hogy a

G. Biztosító Zrt. által meghosszabbított biztosítói kötelezvényt viszontgarantálja. Ezt a bankgaranciát az, akinek érdekében a bankgaranciát kiállították, nem változtathatja meg, nem jelölhet meg egyoldalúan új jogosultat. Amennyiben tehát a társaság közvetlen bankgaranciával kívánta teljesíteni a jövedéki biztosítékot, úgy arra vonatkozóan új kérelmet kellett benyújtania.

[59] A fentiek alapján a Kúria a jogerős ítéletet az rPp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

[60] A felperes felülvizsgálati kérelme alaptalan volt, ezért a rPp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó rPp. 78. § (1) bekezdése alapján maga viseli a költségeit. Az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban megtérítést igénylő költsége nem merült fel.

[61] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 59. § (1) bekezdése és 6/1986 (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján az felperes köteles az illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megfizetésére is.

[62] A Kúria tárgyaláson hozta meg határozatát.

Budapest, 2020. szeptember 29.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Csőke Andrea s.k. előadó bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró